



РАХУНКОВА ПАЛАТА

РІШЕННЯ

від 29 січня 2019 року № 3-1

м. Київ

Про розгляд Звіту про результати аудиту ефективності використання коштів Державного бюджету України, виділених Міністерству молоді та спорту України на розвиток спорту серед осіб з інвалідністю та їх фізкультурно-спортивну реабілітацію

Відповідно до статті 98 Конституції України, статей 7, 25, 26, 35 і 36 Закону України «Про Рахункову палату» розглянуто Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів Державного бюджету України, виділених Міністерству молоді та спорту України на розвиток спорту серед осіб з інвалідністю та їх фізкультурно-спортивну реабілітацію.

За результатами розгляду Рахункова палата

В С Т А Н О В И Л А:

1. Міністерством молоді та спорту України в цілому забезпечено ефективне використання коштів державного бюджету, виділених на розвиток спорту серед осіб з інвалідністю та їх фізкультурно-спортивну реабілітацію.

Аналіз забезпечення державними коштами бюджетної програми «Розвиток спорту серед осіб з інвалідністю та їх фізкультурно-спортивна реабілітація» за КПКВК 3401110 засвідчив, що державою з року в рік збільшується обсяг бюджетних асигнувань та задовольняються у повному обсязі потреби щодо створення умов для розвитку фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю, а також їх фізкультурно-спортивної реабілітації. У 2017 році та за 9 місяців 2018 року Міністерству молоді та спорту України за КПКВК 3401110 спрямовано коштів у загальній сумі 665 245,3 тис. грн, або 92,8 відс. запланованого обсягу.

Найбільший обсяг бюджетних призначень за бюджетною програмою «Розвиток спорту серед осіб з інвалідністю та їх фізкультурно-спортивна реабілітація» за КПКВК 3401110 на 2017 та 2018 роки визначено за такими напрямками: організація і проведення навчально-тренувальних зборів в Україні та за кордоном, всеукраїнських змагань, міжнародних змагань в Україні та участь в них за кордоном, всеукраїнських заходів з фізкультурно-спортивної реабілітації осіб з інвалідністю (у 2017 році – 116 020,5 тис. грн, або 38,0 відс., у 2018 році – 236 503,0 тис. грн, або 46,0 відсотків), а також забезпечення діяльності штатних збірних команд спортсменів з видів спорту осіб з інвалідністю (у 2017 році – 103 175,4 тис. грн, або 33,0 відс., у 2018 році – 117 463,2 тис. грн, або 23,0 відсотка).

При цьому критерії, яким повинні відповідати громадські організації для отримання коштів державного бюджету на розвиток спорту серед осіб з інвалідністю та їх фізкультурно-спортивну реабілітацію і набуття статусу одержувача бюджетних коштів за бюджетною програмою «Розвиток спорту серед осіб з інвалідністю та їх фізкультурно-спортивна реабілітація», законодавчо не визначені.

2. В Україні створено унікальну і поки що єдину функціонуючу в світі державну систему управління фізичною культурою і спортом осіб з інвалідністю, пріоритетним напрямом діяльності якої є здійснення заходів щодо розвитку спорту осіб з інвалідністю, а також фізкультурно-спортивної реабілітації осіб з інвалідністю. Результати роботи свідчать про ефективність цієї системи.

Так, протягом 2017 року різними формами фізкультурно-реабілітаційної та спортивної роботи було охоплено близько **40 тис. осіб з інвалідністю**, серед яких культивуються і розвиваються 40 видів спорту, у тому числі серед осіб з інвалідністю з вадами слуху – 27, вадами зору – 17, ураженнями опорно-рухового апарату – 28, вадами розумового і фізичного розвитку – 3. **Понад 12 тисяч осіб залучено до фізкультурно-спортивної реабілітації.**

Спортивні здобутки осіб з інвалідністю вражають. У 2017 році спортсмени національної збірної команди України з видів спорту осіб з інвалідністю взяли участь у 72 міжнародних змаганнях, зокрема: XXIII літніх Дефлімпійських іграх, 2 Кубках Європи, 12 чемпіонатах Європи, 20 чемпіонатах світу, 18 Кубках світу, 18 міжнародних турнірах та Всесвітній шаховій олімпіаді, на яких вибороли 643 медалі (234 – золоті, 204 – срібні, 205 – бронзові).

У 2018 році спортсмени національної збірної команди України з видів спорту осіб з інвалідністю брали участь у 99 міжнародних змаганнях, XII зимових Паралімпійських іграх, 18 чемпіонатах світу, 26 чемпіонатах Європи, 16 Кубках світу, 2 Кубках Європи, 34 міжнародних турнірах та 2 Всесвітніх шахових олімпіадах, на яких вибороли 608 медалей (222 – золоті, 191 – срібна, 195 – бронзових).

Такі високі результати є свідченням належного забезпечення державою спортсменів-осіб з інвалідністю за бюджетною програмою за КПКВК 3401110, що сприяє розвитку спорту серед таких осіб, їх соціальній адаптації та забезпечує фізкультурно-спортивну реабілітацію.

3. Аудитом встановлено, що з метою підтримки і стимулювання розвитку спорту серед осіб з інвалідністю, морального і матеріального заохочення спортсменів для досягнення високих результатів протягом 2017–9 місяців 2018 року постійно здійснювалися виплати грошових винагород переможцям та призерам офіційних міжнародних змагань та їхнім тренерам, а також перспективним спортсменам.

Так, протягом періоду, що підлягав аудиту, призначено та виплачено грошових винагород у загальній кількості 1048,5 на загальну суму 88 682,8 тис. грн (2017 рік – 528 на 44 272,4 тис. грн, 9 місяців 2018 року – 520,5 на 44 410,4 тис. гривень). Вказане свідчить про значний **спортивний потенціал осіб з інвалідністю і належне виконання державою завдання щодо повноцінної реалізації можливостей та всебічної підтримки таких осіб.**

4. Наказом Міністерства молоді та спорту України від 08.02.2017 № 480 Національному комітету спорту інвалідів України та Українському центру з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю «Інваспорт» делеговано право самостійно визначати обсяг витрат на проведення заходів за рахунок коштів бюджетної програми за КПКВК 3401110. Як наслідок, **Міністерством молоді та спорту України створено передумови для безконтрольного використання бюджетних коштів, передбачених Національному комітету спорту інвалідів України та Українському центру з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю «Інваспорт» на організацію та забезпечення заходів, визначених Єдиним календарним планом фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів на 2017 і 2018 роки.**

Зазначене призвело до порушення принципу публічності та прозорості використання бюджетних коштів, визначеного статтею 7 Бюджетного кодексу України.

Національний комітет спорту інвалідів України самостійно здійснював внутрішній перерозподіл коштів, передбачених на організацію та проведення заходів, затверджених Єдиним календарним планом фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів на відповідний рік.

За відсутності належного контролю Міністерства молоді та спорту України за пропозиціями, поданими Українським центром з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю «Інваспорт» та Національним комітетом спорту інвалідів України до Єдиного календарного плану фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів на 2017–2018 роки, до зазначених планів Українським центром з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю «Інваспорт» включалися заходи, які не передбачали виділення

коштів на їх проведення. Як наслідок, унеможливлено здійснення у повному обсязі аналізу виконання Українським центром з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю «Інваспорт» заходів, передбачених Єдиним календарним планом фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів на відповідний рік. Отже, кошти у загальному обсязі 267 629,2 тис. грн, спрямовані Національному комітету спорту інвалідів України та Українському центру з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю «Інваспорт» на забезпечення фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів протягом 2017–9 місяців 2018 років, використовувалися цими органами в умовах недостатнього контролю.

5. За відсутності належного контролю та своєчасно прийнятих управлінських рішень Міністерства молоді та спорту України, з об'єктивних причин (у зв'язку із відміною та перенесенням спортивних заходів) розпорядниками бюджетних коштів – Українським центром з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю «Інваспорт» та його регіональними центрами, двома одержувачами бюджетних коштів – Національним комітетом спорту інвалідів України та підприємством «Західний реабілітаційно-спортивний центр» Національного комітету спорту інвалідів України у 2017 році не використано та повернуто до державного бюджету 820,0 тис. грн, що свідчить про неефективне управління фінансовими ресурсами.

Аудитом встановлено, що за відсутності законодавчо визначеної межі фонду преміювання упродовж 2017 року та 9 місяців 2018 року кошторисами розпорядника коштів нижчого рівня – Українського центру з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю «Інваспорт», та двох одержувачів бюджетних коштів – Національного комітету спорту інвалідів України та підприємства «Західний реабілітаційно-спортивний центр» Національного комітету спорту інвалідів України, заплановано та спрямовано бюджетних коштів на преміювання штатної збірної команди та працівників апарату цих установ у розмірі щонайменше 30 відсотків фонду оплати праці (44 826,1 тис. грн), що є неекономним використанням коштів загального фонду державного бюджету.

Із закупленого підприємством «Західний реабілітаційно-спортивний центр» Національного комітету спорту інвалідів України у 2017 році спортивного обладнання та інвентарю довгострокового користування (154 найменувань на загальну суму 7 337,2 тис. грн) введено в експлуатацію лише 25 найменувань на загальну суму 1 165,5 тис. грн (або 15,9 відс. загальної суми закупівлі). Решта спортивного обладнання (129 найменувань на загальну суму 6 171,7 тис. грн, або 84,1 відс. витрачених у 2017 році за КПКВК 3401110 коштів) не змонтована та не експлуатуються, що свідчить про непродуктивне використання бюджетних коштів на придбання основних засобів.

Аудитом засвідчено, що із 25 кандидатів на виплату державних стипендій Кабінету Міністрів України, визначених у

встановленому законодавством порядку, у 2017 році – 7, а у 2018 році – 6 кандидатів не є спортсменами і тренерами, а займають адміністративні посади в Національному комітеті спорту інвалідів України, Українському центрі з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю «Інваспорт» та на підприємстві «Західний реабілітаційно-спортивний центр» Національного комітету спорту інвалідів України. **Всього у 2017 році та за 9 місяців 2018 року без належних обґрунтувань на виплату стипендій особам, які займають адміністративні посади, використано 72,0 тис. грн, що може зумовлювати проблемні питання морально-етичного характеру при мотивації кандидатів на отримання таких стипендій.**

6. Аудитом встановлено, що протягом 2017– 9 місяців 2018 року у планах діяльності підрозділу внутрішнього аудиту проведення заходів, спрямованих на удосконалення системи управління, запобігання фактам незаконного, неефективного та нерезультативного використання бюджетних коштів за КПКВК 3401110 тощо, не передбачалося. Як наслідок, розпорядник нижчого рівня та одержувачі бюджетних коштів за КПКВК 3401110, що належать до сфери управління Міністерства молоді та спорту України, внутрішнім аудитом не охоплювалися, що призвело до фінансових і законодавчих порушень, порушень фінансово-бюджетної дисципліни при плануванні та використанні бюджетних коштів на розвиток спорту серед осіб з інвалідністю та їх фізкультурно-спортивну реабілітацію.

За результатами обговорення та на підставі викладеного Рахункова палата

В И Р І Ш И Л А:

1. Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів Державного бюджету України, виділених Міністерству молоді та спорту України на розвиток спорту серед осіб з інвалідністю та їх фізкультурно-спортивну реабілітацію, затвердити.

2. Про результати аудиту ефективності використання коштів Державного бюджету України, виділених Міністерству молоді та спорту України на розвиток спорту серед осіб з інвалідністю та їх фізкультурно-спортивну реабілітацію, поінформувати Верховну Раду України.

3. Відомості про результати аудиту ефективності використання коштів Державного бюджету України, виділених Міністерству молоді та спорту України на розвиток спорту серед осіб з інвалідністю та їх фізкультурно-спортивну реабілітацію, у формі рішення Рахункової палати надіслати Кабінетові Міністрів України.

4. Рішення Рахункової палати та Звіт надіслати Міністерству молоді та спорту України та запропонувати:

- підготувати внесення змін до:

Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для фізкультурно-спортивної реабілітації та спорту осіб з інвалідністю, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02.03.2011 № 198,

в частині визначення критеріїв розподілу видатків між адміністративно-територіальними одиницями у розрізі розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня;

Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для фінансової підтримки паралімпійського руху в Україні, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2011 № 199, в частині визначення критеріїв залучення одержувачів бюджетних коштів для виконання бюджетної програми «Розвиток спорту серед осіб з інвалідністю та їх фізкультурно-спортивна реабілітація»;

- вжити заходів впливу до посадових осіб як Міністерства, так і об'єктів аудиту, де виявлені порушення законодавства, зокрема, причетних до визначення кандидатурами для виплати грошових винагород осіб, які займають адміністративні посади;

- забезпечити ефективне управління бюджетними коштами без допущення повернення до державного бюджету невикористаних виділених асигнувань;

- при складанні бюджетного запиту та паспорта бюджетної програми на наступні бюджетні періоди забезпечити затвердження результативних показників, які б дали змогу належно оцінити відповідність показників витрат показникам продукту й ефективності в розрізі бюджетної програми;

- посилити контроль за використанням коштів, які надходять на розвиток спорту серед осіб з інвалідністю та їх фізкультурно-спортивну реабілітацію за КПКВК 3401110, розпорядниками нижчого рівня та одержувачами бюджетних коштів;

- абзац дев'ятий пункту 5 Порядку складання календарних планів фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів, затвердженого наказом Міністерства молоді та спорту України від 05.05.2015 № 1341, викласти в такій редакції: «планові витрати на організацію і проведення заходу з державного або місцевого бюджету»;

- привести Положення про порядок організації і проведення офіційних спортивних змагань і навчально-тренувальних зборів та порядок матеріального забезпечення їх учасників, затвержене наказом Міністерства молоді та спорту України від 09.02.2018 № 617, у відповідність до нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю;

- забезпечити контроль за проведенням заходів, які не передбачають виділення коштів за рахунок бюджетної програми за КПКВК 3401110, визначених Єдиним календарним планом фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів на відповідний рік;

- забезпечити контроль за належним складанням календарних планів Національного комітету спорту інвалідів України та Українського центру з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю «Інваспорт», які є додатками до Єдиного календарного плану фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів на відповідний рік;

- забезпечити контроль за дотриманням Українським центром з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю «Інваспорт» вимог підпункту 22 пункту 9 Положення про Український центр з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю «Інваспорт», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.07.2011 № 766, в частині погодження пропозицій, що подаються до проекту Єдиного календарного плану фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів на відповідний рік;

- забезпечити введення в експлуатацію підприємством «Західний реабілітаційно-спортивний центр» Національного комітету спорту інвалідів України придбаного спортивного обладнання та інвентарю довгострокового користування;

- посилити контроль за дотриманням Українським центром з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю «Інваспорт», Національним комітетом спорту інвалідів України та підприємством «Західний реабілітаційно-спортивний центр» Національного комітету спорту інвалідів України законодавства про публічні закупівлі та підвищити рівень підготовки членів тендерних комітетів;

- вжити дієвих заходів для налагодження внутрішнього контролю та аудиту за використанням коштів, спрямованих на розвиток спорту серед осіб з інвалідністю та їх фізкультурно-спортивну реабілітацію за КПКВК 3401110;

- забезпечити усунення виявлених порушень і недоліків;

- у встановленому законодавством порядку інформувати Рахункову палату про стан виконання наданих за результатами аудиту рекомендацій.

5. Рішення Рахункової палати та Звіт оприлюднити на офіційному веб-сайті Рахункової палати.

6. Контроль за виконанням цього рішення покласти на члена Рахункової палати Дідика А. М.

Голова Рахункової палати

В. В. Пацкан